

Den 23. januar 2025
FVM 418

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til ændring af bilag I til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1375 for så vidt angår referencemetoden og godkendelsen af lumiVAST Trichinella som en ækvivalent metode til påvisning af Trichinella i kød fra tamgrise (Komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag I til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1375 af 10. august 2015 om særlige bestemmelser om offentlig kontrol af trikiner i kød. Forslaget indebærer en opdatering til den nyeste ISO-standard (ISO 18743:2015/Amd1:2023) for at sikre, at kontrolmetoderne afspejler de nyeste tekniske og videnskabelige fremskridt. Derudover foreslås det at fastsætte minimumskrav til prøvestørrelsen for trikinanalyser af søer og orner, som øges fra 1 gram til 2 gram for at styrke følsomheden i analyserne og bidrage til harmonisering af kontrolprocedurer i EU. Endelig foreslås det at godkende LumiVAST Trichinella som en ny valideret og pålidelig analysemetode til påvisning af trikiner i kød fra tamgrise, som virksomhederne frivilligt kan anvende. Forslaget har til formål at beskytte folkesundheden ved at sikre mere ensartet og effektiv kontrol i medlemsstaterne. Fødevarestyrelsen vurderer, at forslaget om ændring af prøvemængden vil have begrænsede administrative konsekvenser for erhvervet. En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU. Sagen forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 3. februar 2025. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af bilag I til gennemførelsesforordning (EU) 2015/1375 af 10. august 2015 om særlige bestemmelser om offentlig kontrol af trikiner i kød.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 18, stk. 8, litra a i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge Komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med

kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget/inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Sagen forventes sat til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoP-AFF) den 3. februar 2025.

Formål og indhold

Forslaget indebærer en opdatering af bilaget bilag I til Kommissionens forordning (EU) 2015/1375 for så vidt angår referencemetoden og godkendelsen af lumiVAST Trichinella som en ækvivalent metode til påvisning af Trichinella i kød fra tamgrise. Forslaget henviser til den nyeste ISO-standard (ISO 18743:2015/Amd1:2023), som blev revideret i 2023. En ISO-standard er en internationalt anerkendt referencemetode, der sikrer ensartede metoder på tværs af lande og beskriver i dette tilfælde metoder til påvisning af trikiner i kød fra tamgrise.

Derudover fastsættes et minimumskrav til prøvestørrelsen for trikinanalyser af søer og orner, som øges fra 1 gram til 2 gram. Endelig foreslås det at godkende LumiVAST Trichinella som en ny alternativ analysemetode til undersøgelse af trikiner i svinekød. Metoden er valideret af EU's referencelaboratorium og vurderes at være ligeværdig med eksisterende anerkendte referencemetoder.

Trikiner er parasitter, der kan forekomme i kød fra tamgrise og forårsage alvorlige fødevarerborne sygdomme hos mennesker, såsom trikinose. For at beskytte folkesundheden fastlægger Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1375 regler for offentlig kontrol af trikiner i kød, herunder krav til laboratorieundersøgelser.

Formålet med at opdatere henvisningen til ISO 18743:2015/Amd1:2023 som den seneste referencemetode er at sikre, at standarden afspejler de nyeste tekniske og videnskabelige fremskridt.

Derudover foreslås minimumskrav til prøvemængden for at sikre, at analysemetoden er følsom nok til at opdage trikiner i kød fra tamgrise og samtidig bidrage til harmonisering af kontrolprocedurer i medlemsstaterne for at beskytte folkesundheden. For tamgrise, der opdrættes til slagtning, foreslås det at tage mindst 1 gram fra en bestemt del af dyret, da deres korte levetid begrænser eksponering for smitte med trikiner, såsom igennem indtagelse af trikininficeret foder eller smittede skadedyr. For avlssøer og orner foreslås det at tage mindst 2 gram, da deres længere levetid giver og dem en større risiko for at blive udsat for smitte i miljøer, hvor trikiner forekommer.

Endelig er formålet med at godkende LumiVAST Trichinella som en ækvivalent metode til undersøgelse af trikiner i kød fra tamgrise at sikre adgang til flere validerede og pålidelige analysemetoder. Metoden, som er vurderet af Det Europæiske Referencelaboratorium for Parasitter og fundet egnet til at påvise trikiner i kød fra tamgrise, fungerer som en ekstra mulighed ved siden af de eksisterende metoder og er frivillig for virksomhederne at anvende.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af bilag til forordningen om særlige bestemmelser om offentlig kontrol af trikiner i kød. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning, men har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ligeledes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Der indføres ikke nye krav til dokumentation eller yderligere kontrol eller tilsyn. Forslaget vurderes derfor ikke at medføre væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervet. Dog vurderer Fødevarerstyrelsen vurderer, at forslaget om ændring af prøvemængden vil have begrænsede erhvervsøkonomiske konsekvenser på mellem 0,44 og 0,93 mio. kroner årligt. Dette skyldes, at den nuværende ISO-standard i forordningen tillader, at man kan lave en samlet prøve til laboratorieanalyse, hvor prøver fra flere dyr analyseres på én gang. I den nuværende ISO-standard må en samlet prøve højst veje 100 gram, hvilket svarer til prøver fra 100 dyr. Når prøvemængden øges fra 1 gram til 2 gram pr. dyr, kan der kun analyseres prøver fra 50 dyr ad gangen. Forslaget om opdatering af ISO-standard, og LumiVAST Trichinella som en ækvivalent metode medfører ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervet.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har haft forslaget i høring. OBR vurderer, at forslaget til gennemførelsesforordningen medfører administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv. De administrative konsekvenser består i, at der med forslaget lægges op til en fordobling af prøvemængden for trikiner i kød fra tamgrise. De samlede administrative konsekvenser vurderes til at være under 4 mio. kr. hvorfor de ikke kvantificeres yderligere.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at minimumskravene for prøvemængderne for slagtegrise, avlssøer og orner harmoniseres. De argumenterer for, at avlssøer og orner lever længere end slagtegrise, og derfor har længere levetid med risiko for at blive inficeret med trikiner, hvis miljøet er kontamineret. På trods heraf vurderer de, at sandsynligheden for at påvise trikiner i prøver fra avlssøer og orner allerede er højere end for slagtegrise, og derfor er der ikke behov for større prøvemængder for søer og orner.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at prøvemængden for avlssøer og orner nedsættes til mindst 1 gram, hvis prøven tages fra det sted i kroppen, hvor trikiner oftest findes. Hvis prøven tages andre steder, bør prøvemængden være mindst 2 gram. Landbrug & Fødevarer anbefaler også, at prøvemængden øges i områder med dokumenteret trikinforekomst, hvor dyrene ikke holdes indendørs under sikre forhold. Det vil sige uden for kontrollerede opstaldningsforhold, som er kendetegnet ved, at fodring og opstaldning overvåges af den besætningsansvarlige.

Fødevarerstyrelsen bemærker, at den opdaterede ISO-standard, som forslaget henviser til (ligesom den tidligere standard), allerede bygger på en risikobaseret tilgang, hvor prøvemængder fastsættes af de kompetente myndigheder. Denne risikobaseret tilgang er allerede en del af kontrolpraksis i Danmark, hvor risikoen for trikiner i svinekød er meget lav, da trikiner ikke er påvist i dansk produceret svinekød siden 1930, og slagtekroppe fra kontrollerede opstaldningsforhold er derfor undtaget fra rutinemæssig trikinundersøgelse.

Kommissionens forslag om minimumskrav på 1 gram for slagtegrise og 2 gram for avlssøer og orner er baseret på Kommissionens risikoanalyse, der tager højde for dyrenes levetid og smitterisiko i medlemsstaterne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslaget, som sikrer et højt niveau af fødevarer sikkerhed og forbrugersikkerhed, og harmoniserer reglerne på EU's indre marked. Forslaget har til formål at fremme en harmoniseret tilgang til fødevarer sikkerheden i EU, og harmonisering af prøvemængderne er vigtigt for at opretholde ensartede standarder. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.